

Asia C-415/04

Staatssecretaris van Financiën

vastaan

Stichting Kinderopvang Enschede

(Hoge Raad der Nederlandenin esittämä ennakkoratkaisupyyntö)

Kuudes arvonlisäverodirektiivi – Vapautukset – Sosiaalihuoltoon ja sosiaaliturvaan sekä nuorten ja lasten suojeluun ja opetukseen liittyvien palveluiden suoritukset

Julkisasiamies F. G. Jacobsin ratkaisuehdotus 15.9.2005

Yhteisöjen tuomioistuimen tuomio (kolmas jaosto) 9.2.2006

Tuomion tiivistelmä

Verotus – Jäsenvaltioiden lainsäädännön yhdenmukaistaminen – Liikevaihtoverot – Yhteinen arvonlisäverojärjestelmä – Kuudennessa direktiivissä säädettyt vapautukset

(Neuvoston direktiivin 77/388 13 artiklan A kohdan 1 alakohdan g ja h alakohta ja 2 alakohdan b alakohta)

Kuudennen arvonlisäverodirektiivin 77/388 13 artiklan A kohdan 1 alakohdan g ja h alakohtaa, jotka koskevat sosiaalihuoltoon tai sosiaaliturvaan liittyvien palveluiden suoritusten ja lasten ja nuorten suojeluun liittyvien palveluiden suoritusten vapauttamista arvonlisäverosta, kun niitä luetaan yhdessä saman artiklan 2 alakohdan b alakohdan kanssa, on tulkittava siten, että julkisoikeudellisen laitoksen tai kyseisen jäsenvaltion luonteeltaan yhteiskunnalliseksi tunnustaman laitoksen tarjoamien välityspalveluiden suoritukset sellaisten henkilöiden välillä, jotka etsivät ja tarjoavat lastenhoitopalveluita, voidaan vapauttaa mainittujen säännösten nojalla ainoastaan silloin, kun lastenhoitopalvelut itse täyttävät kyseisissä säännöksissä säädetty vapauttamista koskevat edellytykset ja kun nämä palvelut ovat luonteeltaan tai laadultaan sellaisia, että vanhemmat eivät voi saada samantasoisia palveluita turvautumatta kyseisen laitoksen tarjoamiin palveluihin, jos esimerkiksi vain kyseisen välittäjän harjoittamalla perhepäivähoitajia koskevalla valinta- ja koulutustoiminnalla voidaan saada päteviä ja luotettavia perhepäivähoitajia. Lisäksi näiden suoritusten pääasiallisena tarkoituksena ei saa olla lisätulojen hankkiminen palveluiden suorittajalle liiketoimilla, jotka kilpailevat suoraan arvonlisäveroa maksavien kaupallisten yritysten harjoittaman toiminnan kanssa. Ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen asiana on tutkia, täyttyvätkö nämä edellytykset.

(ks. 23 ja 27–30 kohta sekä tuomiolauselma)

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (kolmas jaosto)

9 päivänä helmikuuta 2006 (*)

Kuudes arvonlisäverodirektiivi – Vapautukset – Sosiaalihuoltoon ja sosiaaliturvaan sekä nuorten ja lasten suojeluun ja opetukseen liittyvien palveluiden suoritukset

Asiassa C-415/04,

jossa on kyse EY 234 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyyntöstä, jonka Hoge Raad der Nederlanden (Alankomaat) on esittänyt 24.9.2004 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut yhteisöjen tuomioistuimeen samana päivänä, saadakseen ennakkoratkaisun asiassa

Staatssecretaris van Financiën

vastaa

Stichting Kinderopvang Enschede,

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (kolmas jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja A. Rosas sekä tuomarit J. Malenovský, A. La Pergola, A. Borg Barthet (esittelevä tuomari) ja A. Ó Caoimh,

julkisasiamies: F. G. Jacobs,

kirjaaja: R. Grass,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä esitetyn,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

- Stichting Kinderopvang Enschede, edustajanaan veroneuvoja W. Rouwenhorst,
- Alankomaiden hallitus, asiamiehinnään H. G. Sevenster ja C. ten Dam,
- Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehinnään D. Triantafyllou ja A. Weimar,

kuultuaan julkisasiamiehen 15.9.2005 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Ennakkoratkaisupyyntö koskee jäsenvaltioiden liikevaihtoverolainsäädännön yhdenmukaistamisesta – yhteinen arvonlisäverojärjestelmä: yhdenmukainen määräytymisperuste – 17 päivänä toukokuuta 1977 annetun kuudennen neuvoston direktiivin 77/388/ETY (EYVL L 145, s. 1; jäljempänä kuudes direktiivi) 13 artiklan A kohdan 1 alakohdan g–i alakohdan tulkintaa.

2 Tämä pyyntö on esitetty asiassa, jossa asianosaisina ovat Stichting Kinderopvang Enschede (jäljempänä säätiö) ja Staatssecretaris van Financiën (valtiosihteeri valtiovarainministeriössä) ja joka koskee säätiön 1.1.1998 ja 31.3.1998 väliseltä ajalta maksaman arvonlisäveron palauttamista.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Yhteisön lainsäädäntö

3 Kuudennen direktiivin 13 artiklan A kohdan 1 alakohdan g–i alakohdassa ja 2 alakohdassa säädetään seuraavaa:

”A. Tietyille yleishyödyllisille toiminnoille myönnettävät vapautukset

1. Jäsenvaltioiden on vapautettava verosta jäljempänä luetellut liiketoimet edellytyksillä, joita ne asettavat vapautusten oikeaksi ja selkeäksi soveltamiseksi sekä veropetosten, veron kiertämisen ja muiden väärinkäytösten estämiseksi, edellä sanotun kuitenkin rajoittamatta yhteisön muiden säännösten soveltamista:

— —

g) sosiaalihuoltoon tai sosiaaliturvaan läheisesti liittyvät palvelujen suoritukset tai tavaroiden luovutukset, mukaan lukien vanhainkotien, julkisoikeudellisten laitosten tai muiden kyseisen jäsenvaltion luonteeltaan yhteiskunnallisiksi tunnustamien laitosten palvelujen suoritukset tai tavaroiden luovutukset;

h) julkisoikeudellisten laitosten tai muiden kyseisen jäsenvaltion luonteeltaan yhteiskunnallisiksi tunnustamien laitosten suorittamat palvelujen suoritukset tai tavaroiden luovutukset, jotka liittyvät läheisesti lasten ja nuorten suojeluun;

i) lasten ja nuorten opetus, koulu- ja yliopisto-opetus, ammattikoulutus ja ammatillinen uudelleenopetus sekä niihin suoraan liittyvien palvelujen suoritukset ja tavaroiden luovutukset, joita suorittavat näitä tehtäviä saaneet julkisoikeudelliset laitokset tai muut laitokset, joilla kyseisen jäsenvaltion mukaan on vastaavia päämääriä;

— —

2. a) — —

b) Palvelujen suorituksiin ja tavaroiden luovutuksiin ei sovelleta 1 kohdan b, g, h, i, l, m ja n alakohdassa tarkoitettuja vapautuksia, jos

– ne eivät ole välttämättömiä vapautettujen liiketoimien suoritukselle,

– niiden pääasiallinen tarkoitus on lisätulojen hankkiminen yhteisölle tällaisilla liiketoimilla, jotka kilpailevat suoraan arvonlisäveroa maksavien kaupallisten yritysten harjoittaman toiminnan kanssa.”

Kansallinen lainsäädäntö

4 Vuoden 1968 liikevaihtoverolain, joka on annettu 28.6.1968 (Wet op de omzetbelasting 1968, Staatsblad 1968, nro 329), sellaisena kuin sitä sovelletaan pääasiassa kyseessä olevaan verovuoteen (jäljempänä vuoden 1968 laki), 11 §:n 1 momentin f kohdassa säädetään seuraavaa:

”11 §

1. Yleisissä hallinnollisissa määräyksissä vahvistetuilla edellytyksillä verosta ovat vapautettuja:

— —

f. yleisissä hallinnollisissa määräyksissä nimetyt luonteeltaan yhteiskunnalliset tai kulttuuriin liittyvät tavaroiden luovutukset ja palvelujen suoritukset silloin, kun yrittäjä ei tavoittele voittoa ja kun kilpailuolosuhteet eivät vakavasti vääristy sellaisiin yrittäjiin nähden, jotka tavoittelevat voittoa.”

5 Vuoden 1968 liikevaihtoverolain täytäntöönpanoasetuksen, joka on annettu 12.8.1968 (Uitvoeringsbesluit omzetbelasting 1968; Staatsblad 1968, nro 423), sellaisena kuin sitä sovelletaan pääasiassa kyseessä olevaan verovuoteen (jäljempänä täytäntöönpanoasetus), 7 §:n 1 momentissa säädetään seuraavaa:

”[Vuoden 1968] lain 11 §:n 1 momentin f kohdassa tarkoitettut luonteeltaan yhteiskunnallisiksi tai kulttuuriin liittyviksi katsottavat tavaroiden luovutukset ja palvelujen suoritukset luetellaan tämän asetuksen liitteessä B.”

6 Täytäntöönpanoasetuksen liitteessä B olevassa b kohdan 6 alakohdassa todetaan muun muassa seuraavaa:

”Asetuksen 7 §:ssä tarkoitettut tavaroiden luovutukset ja palveluiden suoritukset, joita suorittavat jäljempänä luetellut laitokset silloin, kun nämä eivät tavoittele voittoa:

— —

6. Lastenhoidosta vastaavat laitokset ja pitkäaikaissairaille lapsille varatut koulut.”

Pääasia ja ennakkoratkaisukysymys

7 Säätiö on voittoa tavoittelematon laitos, joka järjestää useissa paikoissa alle kouluikäisten lasten ja kouluikäisten lasten koulupäivän jälkeistä hoitoa. Se pitää lisäksi tiedostoa perhepäivähoitajista, jotka hoitavat lapsia kotonaan sen jälkeen, kun tämä laitos on varmistanut heidän pätevyytensä. Perhepäivähoitajat voivat saada säätiön kustantamaa koulutusta. Vanhemmat, jotka valitsevat lastensa hoitajaksi perhepäivähoitajan, saavat säätiön kautta yhteyden tämän tiedostossa olevaan ja vanhempien toiveita eniten vastaavaan hoitajaan. Sen jälkeen säätiö toimii välittäjänä vanhempien ja perhepäivähoitajien välisten kirjallisten sopimusten tekemisessä. Mikäli tietyn ajan kuluttua toinen osapuolista ei halua jatkaa sopimusta tai mikäli sopimuksen ehtoja ei noudateta, lapsen vanhemmat voivat käyttää uudelleen säätiön palveluita. Säätiö ei sitoudu vastuuseen vahingosta, joka aiheutuu siitä, että sopimusta ei noudateta. Se ei myöskään takaa, että perhepäivähoitajat tosiasiallisesti huolehtivat hoidosta kysytyjen tuntien aikana.

8 Säätiö laskutti vanhemmilta niiden palveluiden suorituksesta, joita se välittäjänä tarjosi, nyt käsiteltävänä olevassa asiassa kyseessä olevana ajanjaksona 3,45 Alankomaiden guldenia (NLG) lasta kohden tunnilta silloin, kun kyse oli turvautumisesta perhepäivähoitajan palveluihin. Vanhemmat maksoivat lisäksi viimeksi mainituille 5 NLG lasta kohden tunnilta.

9 Säätiö maksoi ilmoituksen perusteella näiden palveluiden suorituksesta 1.1.1998 ja 31.3.1998 väliseltä ajanjaksolta arvonlisäveroa 6 424 NLG. Se teki kuitenkin oikaisuvaatimuksen toimivaltaisessa veroviranomaisessa ja vaati kyseisen veron palauttamista vuoden 1968 lain 11 §:n 1 momentin f kohdan, kun tätä säännöstä luetaan yhdessä täytäntöönpanoasetuksen 7 §:n 1 momentin kanssa, sekä tämän asetuksen liitteessä B olevan b kohdan 6 alakohdan perusteella ja väitti, että näistä säännöksistä seuraa, että kyseiset palveluiden suoritukset on vapautettu arvonlisäverosta. Mainittu viranomainen hylkäsi tämän oikaisuvaatimuksen.

10 Säätiö nosti tästä hylkäävästä päätöksestä kanteen Gerechthof te Arnhemissa, joka kumosi päätöksen 9.4.2001 antamallaan tuomiolla. Staatssecretaris van Financiën teki tästä tuomiosta kassaatio-valituksen ennakkoratkaisua pyytäneeseen tuomioistuimeen.

11 Näissä olosuhteissa Hoge Raad der Nederlanden on päättänyt lykätä asian käsittelyä ja esittää yhteisöjen tuomioistuimelle seuraavan ennakkoratkaisukysymyksen:

”Onko kuudennen direktiivin 13 artiklan A kohdan 1 alakohdan g, h ja i alakohtaa tulkittava siten, että [ennakkoratkaisupyyntöä esittämisestä tehdyssä päätöksessä] kuvatus kaltaisen palvelun, jossa välitetään perhepäivähoitajien kotona tapahtuvaa lastenhoitoa alle kouluikäisten lasten ja koulupäivän jälkeen kouluikäisten lasten hoitamiseksi, on katsottava olevan jossakin tai joissakin näistä säännöksistä tarkoitettu palvelu?”

Ennakkoratkaisukysymys

12 Kysymyksellään ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin kysyy, ovatko säätiön tarjoamien hoidossa olevien lasten vanhempien ja perhepäivähoitajien välisten välityspalveluiden suoritusten kaltaiset suoritukset vapautettu arvonlisäverosta sosiaalihuoltoon ja sosiaaliturvaan sekä lasten ja nuorten suojeluun ja/tai opetukseen läheisesti liittyvinä palveluina.

13 Ensinnäkin on muistutettava, että oikeuskäytännön mukaan kuudennen direktiivin 13 artiklassa tarkoitettuja vapautuksia on tulkittava suppeasti, koska ne ovat poikkeus siitä yleisestä periaatteesta, jonka mukaan arvonlisäveroa kannetaan jokaisesta verovelvollisen suorittamasta vastikkeellisesta palvelusta (ks. erityisesti asia C-498/03, Kingscrest Associates ja Montecello, tuomio 26.5.2005, Kok. 2005, s. I-4427, 29 kohta ja yhdistetyt asiat C-394/04 ja C-395/04, Ygeia, tuomio 1.12.2005, 15 kohta, ei vielä julkaistu oikeustapauskokoelmassa). Mainitut vapautukset ovat yhteisön oikeuden mukaisia itsenäisiä käsitteitä, joiden tarkoituksena on välttää eroavaisuudet arvonlisäverojärjestelmän soveltamisessa eri jäsenvaltioissa (ks. erityisesti asia C-76/99, komissio v. Ranska, tuomio 11.1.2001, Kok. 2001, s. I-249, 21 kohta ja em. asia Ygeia, tuomion 15 kohta).

14 Lisäksi kuudennen direktiivin 13 artiklan A kohdan tarkoituksena on vapauttaa arvonlisäverosta tietyt yleishyödylliset toiminnat. Tällä säännöksellä ei kuitenkaan vapauteta arvonlisäverosta kaikkia yleishyödyllisiä toimintoja, vaan ainoastaan ne, jotka siinä on lueteltu ja kuvattu hyvin yksityiskohtaisesti (asia C-78/01, Taksatorringen, tuomio 20.11.2003, Kok. 2003, s. I-13711, 60 kohta ja em. asia Ygeia, tuomion 16 kohta).

15 Jotta säätiön välittäjän ominaisuudessa tarjoamat palvelut voitaisiin vapauttaa arvonlisäverosta kuudennen direktiivin 13 artiklan A kohdan 1 alakohdan g–i alakohdan nojalla, niiden on läheisesti liityttävä näissä säännöksissä määriteltyihin toimintoihin.

16 Ensinnäkin on siten tutkittava, voiko perhepäivähoitajien suorittama lastenhoito, johon liittyvät säätiön välittäjänä tarjoamien palveluiden suoritukset, kuulua johonkin kuudennen direktiivin 13 artiklan A kohdan 1 alakohdan g–i alakohdassa tarkoitettuihin toimintoihin eli sosiaalihuoltoon ja sosiaaliturvaan, lasten ja nuorten suojeluun sekä lasten tai nuorten opetukseen.

17 Riidatonta on, että perhepäivähoitajien suorittama lastenhoito voidaan katsoa kuudennen direktiivin 13 artiklan A kohdan 1 alakohdan g–i alakohdassa tarkoitetuksi sosiaalihuoltoon ja sosiaaliturvaan sekä lasten ja nuorten suojeluun kuuluvan palvelun suoritukseksi.

18 Alankomaiden hallitus kuitenkin katsoo, että lastenhoito ei ole lasten tai nuorten opetuksen

alaan kuuluva palvelu, ja näin olen se katsoo, että mainitun 1 alakohdan i alakohtaa ei voida ottaa huomioon nyt käsiteltävänä olevan kaltaisen oikeudenkäyntiasian ratkaisemisessa.

19 Tältä osin on todettava, että yhteisöjen tuomioistuimella olevien tietojen perusteella se ei voi varmuudella vahvistaa, onko opetus säädetty yhtenäiseksi osaksi perhepäivähoitajien suorittamaa lastenhoitoa. Kun otetaan huomioon tämän tuomion 17 kohdassa esitetyt päätelmät, tästä kysymyksestä ei ole tarpeen lausua.

20 Siten perhepäivähoitajien suorittama lastenhoito voi kuulua ainakin kahteen kuudennen direktiivin 13 artiklan A kohdan 1 alakohdan g ja h alakohdassa säädettyyn vapautusten ryhmään.

21 Toiseksi on todettava, että pääasian asianosaisten kesken on riidatonta, että säätiö on kyseisen jäsenvaltion tunnustama, kuudennen direktiivin 13 artiklan A kohdan 1 alakohdan g ja h alakohdassa tarkoitettu laitos. Alankomaiden hallitus ja Euroopan yhteisöjen komissio katsovat, että on tarpeen, että perhepäivähoitajat täyttävät myös tämän edellytyksen. Tältä osin ne katsovat, että säätiön välittäjän ominaisuudessa tarjoamien palveluiden suoritukset eivät voi olla vapautuksen kohteena, jos palvelu, johon ne läheisesti liittyvät, ei myös itse täytä kaikkia vapautuksen saamiseen liittyviä välttämättömiä edellytyksiä.

22 Tältä osin Alankomaiden hallitus viittaa perustellusti kuudennen direktiivin 13 artiklan A kohdan 2 alakohdan b alakohdan sanamuotoon, jonka mukaan ”palvelujen suorituksiin ja tavaroiden luovutuksiin ei sovelleta 1 kohdan b, g, h, i, l, m ja n alakohdassa tarkoitettuja vapautuksia, jos – – ne eivät ole välttämättömiä vapautettujen liiketoimien suoritukselle”. Näistä säännöksistä nimittäin ilmenee, että pääasiallisen liiketoimen, johon kyseinen tavaroiden luovutus tai palveluiden suoritus läheisesti liittyy, on myös oltava vapautettu liiketoimi. Nyt käsiteltävänä olevassa asiassa säätiön välittäjän ominaisuudessaan lasten vanhempien ja perhepäivähoitajien välillä tarjoamien palveluiden suoritusten vapauttaminen edellyttää siten, että näiden perhepäivähoitajien suorittama lastenhoitopalvelu on itse vapautettu arvonlisäverosta.

23 Kun otetaan huomioon, että perhepäivähoitajat ovat itsenäisiä oikeushenkilöitä, joita ei voida pitää julkisoikeudellisina laitoksina, lastenhoitopalvelut voidaan vapauttaa arvonlisäverosta kuudennen direktiivin 13 artiklan A kohdan 1 alakohdan g tai h alakohdan nojalla ainoastaan siltä osin kuin niitä tarjoavat ”kyseisen jäsenvaltion luonteeltaan yhteiskunnallisiksi tunnustamat laitokset”. Tältä osin kansallisilla viranomaisilla on harkintavalta, jota niiden on käytettävä yhdenmukaisesti yhteisön oikeuden kanssa (ks. vastaavasti em. asia Kingscrest Associates ja Montecello, tuomion 48–53 kohta). Yhteisöjen tuomioistuin on nimittäin katsonut tältä osin, että kuudennen direktiivin 13 artiklan A kohdan 1 alakohdan g alakohdassa käytetyllä ilmaisulla ”muut kyseisen jäsenvaltion luonteeltaan yhteiskunnallisiksi tunnustamat laitokset” ei rajata vapautusten ulkopuolelle yritystoimintaa harjoittavia luonnollisia henkilöitä, nyt käsiteltävänä olevassa asiassa yksityistä yksikköä, jolla on voittoa tavoitteleva tarkoitus (em. asia Kingscrest Associates ja Montecello, tuomion 36 kohta). Ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen asiana on vahvistaa, täyttävätkö perhepäivähoitajien tarjoamat hoitopalvelut mainituissa säännöksissä asetetut vapautusta koskevat edellytykset, erityisesti edellytyksen, joka koskee ”yhteiskunnallista luonnetta”, joka palvelun suorittajalle on tunnustettava.

24 Kolmanneksi säätiön välittäjän ominaisuudessa tarjoamien palveluiden suoritusten on läheisesti liitettävä lastenhoitopalveluihin, jotta ne voidaan vapauttaa arvonlisäverosta kuudennen direktiivin 13 artiklan A kohdan 1 alakohdan g–i alakohdan nojalla. Komissio ja Alankomaiden hallitus kiistävät tällaisen liitynnän nojautuen erityisesti asiassa C-287/00, komissio vastaan Saksa, 20.6.2002 annettuun tuomioon (Kok. 2002, I-5811), jossa ei pidetty mahdollisena vapauttaa valtion ylläpitämien korkeakoulujen vastikkeellinen tutkimustoiminta kuudennen direktiivin 13 artiklan A kohdan 1 alakohdan i alakohdan nojalla. Kun yhteisöjen tuomioistuin oli kyseisen tuomion 48 kohdassa todennut, että ”vaikka tällaisten projektien toteuttamisen voidaan lisäksi katsoa

hyödyntävän suuresti yliopisto-opetusta, se ei ole välttämätöntä sen tavoitteen saavuttamiseksi, johon opetuksella pyritään,” se katsoi saman tuomion 49 kohdassa, että tällaisten palveluiden suoritukset eivät läheisesti liittyneet yliopisto-opetukseen.

25 Riippumatta nimittäin ilmaisulle ”liittyä läheisesti” kuudennen direktiivin 13 artiklan A kohdan 1 alakohdan g ja h alakohdan soveltamisen yhteydessä annettavasta tulkinnasta, kuudennen direktiivin 13 artiklan A kohdan 2 alakohdan b alakohdan perusteella vapauttaminen edellyttää joka tapauksessa, että kyseiset tavaroiden luovutukset ja palveluiden suoritukset ovat välttämättömiä vapautettujen liiketoimien toteuttamiselle (ks. vastaavasti em. asia Ygeia, tuomion 26 kohta). Tästä seuraa, että nyt käsiteltävänä olevassa pääasiassa säätiön välittäjän ominaisuudessa tarjoamien palveluiden suoritukset voidaan vapauttaa ainoastaan, mikäli osoitetaan, että ne ovat välttämättömiä lastenhoitopalvelulle.

26 Tältä osin säätiö väittää, että vanhemmat eivät voi käyttää perhepäivähoitajien suorittamaa lastenhoitopalvelua turvautumatta säätiön välittäjänä tarjoamiin palveluihin, kun taas Alankomaiden hallitus ja komissio väittävät, että lasten vanhempien ja perhepäivähoitajien välillä tehdyt sopimukset voivat syntyä muullakin tavoin, kuten ilmoitusten ja myyntitoimistojen välityksellä.

27 Kuten julkisasiamies on perustellusti todennut ratkaisuehdotuksensa 55–57 kohdassa, pelkästään sitä, että säätiö pitää luetteloa kaikista henkilöistä, joiden tiedetään tarjoavan lastenhoitoa, ja antaa tämän luettelon vanhempien käyttöön, ei voida luonnehtia välttämättömäksi palveluksi. Mikäli säätiön harjoittamalla perhepäivähoitajia koskevalla valinta- ja koulutustoiminnalla voidaan saada vain päteviä ja luotettavia perhepäivähoitajia, ja taata se, että lastenhoito on laadultaan parempaa kuin mitä vanhemmat voisivat saada turvautumatta kyseisen laitoksen tarjoamiin palveluihin, näitä palveluja voidaan pitää välttämättöminä tämänlaatuisen lastenhoidon toteuttamiselle.

28 Ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen asiana on tutkia sen käsiteltäväksi saatetun asian tosiseikkoihin nähden, ovatko säätiön välittäjän ominaisuudessa vanhempien ja perhepäivähoitajien välillä tarjoamien palveluiden perusteella vanhempien saamat lastenhoitopalvelut luonteeltaan ja laadultaan senkaltaisia, että ei ole mahdollista hankkia samantasoisia palveluita turvautumatta säätiön tarjoamien kaltaisiin välityspalveluihin.

29 Lisäksi Alankomaiden hallitus väittää toissijaisesti, että mainitut palvelujen suoritukset on suljettava kuudennen direktiivin 13 artiklan A kohdan 2 alakohdan b alakohdan nojalla vapauttamisen ulkopuolelle, koska niiden pääasiallinen tarkoitus on lisätulojen hankkiminen säätiölle liiketoimilla, jotka kilpailevat suoraan arvonlisäveroa maksavien kaupallisten yritysten harjoittaman toiminnan kanssa. Koska tällaisen väitteen tutkimisessa on kuitenkin pääasiallisesti tarpeen arvioida sellaisia tosiasiakysymyksiä, jotka eivät kuulu yhteisöjen tuomioistuimen, jonka käsiteltäväksi ennakkoratkaisupyyntö on saatettu, toimivaltaan, ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen asiana on tutkia, onko väite perusteltu, ottamalla huomioon kaikki pääasiaan liittyvät konkreettiset seikat.

30 Esitettyyn kysymykseen on siten vastattava, että kuudennen direktiivin 13 artiklan A kohdan 1 alakohdan g ja h alakohtaa, kun niitä luetaan yhdessä saman artiklan 2 alakohdan b alakohdan kanssa, on tulkittava siten, että julkisoikeudellisen laitoksen tai kyseisen jäsenvaltion luonteeltaan yhteiskunnalliseksi tunnustaman laitoksen tarjoamien välityspalveluiden suoritukset sellaisten henkilöiden välillä, jotka etsivät ja tarjoavat lastenhoitopalveluita, voidaan vapauttaa mainittujen säännösten nojalla ainoastaan silloin, kun

- lastenhoitopalvelut itse täyttävät kyseisissä säännöksissä säädetyt vapauttamista koskevat edellytykset
- tämä palvelu on luonteeltaan tai laadultaan sellaista, että vanhemmat eivät voi saada samantasoisia palveluita turvautumatta pääasiassa oikeudenkäynnin kohteena olevan kaltaiseen välityspalveluun
- näiden välityspalvelujen pääasiallinen tarkoitus ei ole lisätulojen hankkiminen palvelujen suorittajalle liiketoimilla, jotka kilpailevat suoraan arvonlisäveroa maksavien kaupallisten yritysten harjoittaman toiminnan kanssa.

Oikeudenkäyntikulut

31 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely yhteisöjen tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä yhteisöjen tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla yhteisöjen tuomioistuin (kolmas jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

Jäsenvaltioiden liikevaihtoverolainsäädännön yhdenmukaistamisesta – yhteinen arvonlisäverojärjestelmä: yhdenmukainen määräytymisperuste – 17 päivänä toukokuuta 1977 annetun kuudennen neuvoston direktiivin 77/388/ETY 13 artiklan A kohdan 1 alakohdan g ja h alakohtaa, kun niitä luetaan yhdessä saman artiklan 2 alakohdan b alakohdan kanssa, on tulkittava siten, että julkisoikeudellisen laitoksen tai kyseisen jäsenvaltion luonteeltaan yhteiskunnalliseksi tunnustaman laitoksen tarjoamien välityspalveluiden suoritukset sellaisten henkilöiden välillä, jotka etsivät ja tarjoavat lastenhoitopalveluita, voidaan vapauttaa mainittujen säännösten nojalla ainoastaan silloin, kun

- lastenhoitopalvelut itse täyttävät kyseisissä säännöksissä säädetyt vapauttamista koskevat edellytykset
- tämä palvelu on luonteeltaan tai laadultaan sellaista, että vanhemmat eivät voi saada samantasoisia palveluita turvautumatta pääasiassa oikeudenkäynnin kohteena olevan kaltaiseen välityspalveluun
- näiden välityspalvelujen pääasiallinen tarkoitus ei ole lisätulojen hankkiminen palvelujen suorittajalle liiketoimilla, jotka kilpailevat suoraan arvonlisäveroa maksavien kaupallisten yritysten harjoittaman toiminnan kanssa.

Allekirjoitukset

* Oikeudenkäyntikieli: hollanti.